

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างมีคุณธรรม ทำให้สามารถประกอบกิจการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ภาษาไทยเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี และวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชาติที่ควรแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ. 2544 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์สร้างศักยภาพในการคิด และการทำงานอย่างสร้างสรรค์ การที่ผู้เรียนจะเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ สร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดีผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน การจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกให้ผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตโดยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนรู้สาระวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการนำภาษาไปใช้ในการประกอบอาชีพซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา (กรมวิชาการ. 2545 ข : 6)

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดสาระออกเป็น 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษา สาระวรรณคดีและวรรณกรรม (กรมวิชาการ, 2545 ค : 12) สาระทั้ง 5 นั้น เป็นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการสื่อสาร การฟังและการพูด เราอาจจะใช้ภาษาที่ไม่เป็นแบบแผนก็สามารถสื่อสารเข้าใจได้ ส่วนการอ่านและการเขียน ถ้าผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจ อาจจะทำให้การสื่อสารไม่ตรงตามเจตนาของผู้ส่งได้ ดังนั้น การที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านและเขียน ได้ดีผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักการใช้ภาษาได้อย่างกระชับ ชัด ถูกต้อง และแม่นยำ โดยจะต้องศึกษาถึง โครงสร้างของภาษาที่ว่าด้วยระเบียบการใช้อักษร การอ่าน การเขียน การใช้คำ ความหมายของคำ และที่มาของภาษา ซึ่งมีวิวัฒนาการ ไปในลักษณะต่าง ๆ (กำชัย ทองหล่อ, 2543 : 11)

การสอนภาษาไทยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กัน ทั้งทักษะการรับเข้ามา คือ การอ่านและการฟัง กับทักษะการถ่ายทอดออกไป คือ การพูดและการเขียน ในด้านการเขียนถือว่าเป็นทักษะที่ยุ่งยากซับซ้อน และเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารอย่างยิ่ง ดังที่ วรรณิ โสมประยูร (2542 : 139) กล่าวว่า การเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม ที่ช่วยให้คนรุ่นหลังทราบความเป็นมาของอดีตจนถึงปัจจุบัน การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ และเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาความคิด สติปัญญา ตลอดจนเจตคติด้วย การเขียนจึงเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญ และสลับซับซ้อน การเขียนเป็นการสื่อสารด้วยตัวอักษร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสาร และจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ทักษะการเขียนนับว่าเป็นทักษะที่เป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ กล่าวคือ การเขียนต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิด จึงต้องใช้ศิลปะในการเขียน ส่วนที่กล่าวว่า เป็นศาสตร์ เพราะการเขียนทุกชนิดต้องประกอบด้วยความรู้ หลักการ และวิธีการ แต่อย่างไรก็ตามการเขียนเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้ ส่วนการอ่านเป็นหนึ่งในสี่ทักษะทางภาษาที่จำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอ และไม่มีวันสิ้นสุดสามารถฝึกได้เรื่อย ๆ ตามวัยและประสบการณ์ของผู้อ่าน เพราะการอ่านนั้นจะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์ได้รับความรู้ ความคิด และความบันเทิงใจ ช่วยปรับปรุงชีวิตให้สดใสสมบูรณ์

ดั่งคำกล่าวของ เซอร์ ฟรานซิส เบคอน นักปรัชญาเมธีชาวอังกฤษที่ว่า “การอ่านทำคนให้เป็นคน โดยสมบูรณ์” การอ่านเป็นพฤติกรรมการรับสารที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการฟัง ปัจจุบัน มีผู้รู้ นักวิชาการ และนักเขียนนำเสนอความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและงานสร้างสรรค์ ตีพิมพ์ในหนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ มาก นอกจากนี้แล้วข่าวสารสำคัญ ๆ หลังจากนำเสนอด้วยการพูด หรืออ่าน ให้ฟังผ่านสื่อต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะตีพิมพ์รักษาไว้เป็นหลักฐานแก่ผู้อ่านในชั้นหลัง ๆ ความสามารถในการอ่านจึงสำคัญและจำเป็นยิ่งต่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน (ภาควิชา ภาษาไทยมหาวิทยาลัยศิลปากร. 2540 : 234)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และได้ผลสำเร็จตามหลักสูตร นั้นครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคและกลวิธีในการสอน โดยการนำสื่อเข้ามาช่วยในการสอน เพราะ สื่อเป็นตัวกลางที่ผู้สอนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจทำให้กระบวนการเรียนรู้ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เด็กเกิดความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ในการเรียนรู้ เปรียบเสมือนเป็นวิธีสร้างกำลังใจ และเร้าใจให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียน ให้ได้มากที่สุด มีความรู้สูงสุดสำหรับผู้เรียนทุกคน ผู้สอนสามารถใช้สื่อได้ในทุกขั้นตอนของ กระบวนการจัดการเรียนการสอน แต่ต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเหมาะสมกับกิจกรรม การเรียนรู้และกลุ่มผู้เรียน (กรมวิชาการ. 2545 ก : 200-218)

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ถือเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทโดยตรงกับระบบการศึกษา โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถนำเสนอและแสดงผลด้วยระบบสื่อต่าง ๆ ทั้งในด้านข้อมูล รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอตลอดจนสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์แบบ ได้ตอบ ทำให้การเรียนรู้ยุคใหม่ประสบความสำเร็จด้วยดี (เย็น ภู่วรรณ. 2544 : 47-48) ในปัจจุบัน ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่างกว้างขวาง ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2544 : 2-3) การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบปกติที่ใช้ครูเป็นผู้สอน จากการอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (Computer Based Training : CBT) และการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Aided Instruction : CAI) ซึ่งเป็นสื่อที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อพยายามนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ ในการเรียนการสอน (วิทยา อารีราษฎร์. 2549 : 5) สื่อในปัจจุบันจะเป็นแบบสื่อประสม หรือมัลติมีเดีย (Multimedia) เนื่องจากมัลติมีเดียเป็นสื่อที่ทันสมัยมีลักษณะพิเศษ และมีพลัง

การสื่อสารอย่างมีชีวิตชีวา ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนด้วยภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้เรียน ด้วยเหตุผลที่ผู้เรียนบางคนไม่กล้าถามข้อสงสัย การใช้ มัลติมีเดียจะช่วยแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้ โดยตอบสนองความต้องการในลักษณะการเรียนรู้ รายบุคคล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากขึ้น ขณะเดียวกันจะประหยัดเวลา ได้มาก โดยผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาซ้ำแล้วซ้ำอีก นอกจากนั้นยังถือว่าเป็นสื่อที่สามารถสื่อ ความคิด ไปยังผู้อื่น เพราะสามารถรับได้ทั้งการอ่าน การฟัง การเห็นภาพเคลื่อนไหวที่สมจริง (เป็น ภู่วรรณ. 2544 : 3)

การเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถือเป็นสิ่งใหม่ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจ ในการเรียนมากยิ่งขึ้นเนื่องจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำเสนอเนื้อหาได้รวดเร็ว และ น่าสนใจกว่าสามารถนำเสนอภาพ เคลื่อนไหวได้ มีเสียงประกอบ สามารถควบคุมไม่ให้ผู้เรียน ดูเฉลยก่อนได้ สามารถประเมินและบันทึกผลการเรียน ได้ทันทีที่ผู้เรียนเรียนจบ และผู้สอน สามารถเปิดดูผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนได้ (พิเชษฐ พิสง. 2549 : 1) การเรียนโดย คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ถือเป็น การนำเอาสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ในการเรียน การสอน ช่วยให้การเรียนการสอนสามารถปฏิสัมพันธ์กัน ได้ระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังตอบสนองข้อมูลของผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที ซึ่งเป็นการช่วยเสริมแรงผู้เรียน (กิดานันท์ มลิทอง. 2546 : 157)

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ครอบคลุมเนื้อหา และ กิจกรรมหรือวิธีเรียนที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า มีทั้งระบบภาพ เสียง ตัวอักษร ที่เป็นสื่อประสม หรือมัลติมีเดีย สามารถปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบกับผู้เรียน ได้ทันที สะดวกในการแก้ไข ข้อผิดพลาดของการเรียนแต่ละครั้งด้วยคอมพิวเตอร์ ผลการเรียนสามารถบันทึกเก็บไว้ และ เปรียบเทียบผลกับเกณฑ์มาตรฐาน ได้อีกด้วย บทเรียนคอมพิวเตอร์ (CAI หรือ Computer Courseware) มีกลุ่มคำที่มีความหมายคล้ายกัน คือ “การนำเนื้อหาวิชา และลำดับวิธีการสอนมา บันทึกเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์” สำหรับสอน โดยให้คอมพิวเตอร์กับผู้เรียน ได้โต้ตอบกัน โดยไม่ต้อง อาศัยบุคคลที่ 3 หรือผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรง ซึ่งเปรียบเสมือนสื่อการเรียนการสอนที่สามารถ ช้อนคำตอบและค้นหาคำตอบ ได้ดีกว่าสื่ออื่น ๆ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2546 : 3-5)

โรงเรียนศรีกุหลาบเรืองเวทย์ ตั้งอยู่เลขที่ 158 หมู่ที่ 13 ตำบลกุหลาบ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา มีผู้เรียน 317 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 27 คน เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดำเนินการพัฒนางานทุกอย่าง ให้ได้มาตรฐาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานสู่มาตรฐาน

ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ตามแนวนโยบายประกันคุณภาพการศึกษา จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และกลุ่มสาระการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเรียนรู้สู่สากล เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่จากรายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีการศึกษา 2550 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.35 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือร้อยละ 70 เมื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาที่ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้สาเหตุเนื่องมาจากผู้เรียนอ่าน และเขียนสะกดคำ ไม่ถูกต้อง (โรงเรียนศรีฤคหว่าเรืองเวช. 2550 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินผลความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2544 ในระดับประเทศ โดยภาพรวม พบว่า ผู้เรียนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีข้อบกพร่องในเรื่องการเขียนพยัญชนะต้นผิด ตัวสะกดผิด (ทั้งตรงมาตราและไม่ตรงมาตรา) เขียนสระผิดใส่วรรณยุกต์ผิด การเขียนตกเขียนเพิ่ม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 4) ฉะนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนได้อ่านออกเขียนได้ ครูต้องจัดกิจกรรมกระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้เรียน ประกอบกับให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาให้มาก กิจกรรมการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของผู้เรียน โดยครูเป็นผู้กระตุ้น ช่วยเหลือแนะแนวทางให้กับผู้เรียนได้ปฏิบัติ หรือศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย เนื่องมาจากสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัยและตรงตามความสนใจของผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนแบบท่องจำความรู้ (โรงเรียนศรีฤคหว่าเรืองเวช. 2550 : 1)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีฤคหว่าเรืองเวช มีความตระหนักในการแก้ปัญหา ดังกล่าว จึงได้ศึกษาทฤษฎีและวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในเอกสารและตำราต่าง ๆ แล้วพบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องการเรียนรู้บทเรียน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้ ผู้เรียนจะทราบผลการเรียนของตนเองได้ทันที ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา และสถานที่ สำหรับผู้เรียนที่เรียนอ่อน เรียนช้า หรือเรียนไม่ทันก็สามารถทบทวนอีกได้ ผู้เรียนที่เรียนเก่ง เรียนเร็ว ก็สามารถพัฒนาการเรียนให้ดียิ่งขึ้น ได้เช่นกัน

อีกทั้งครูผู้สอนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสร้างเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อใช้สอนเสริมหรือทบทวนบทเรียนให้กับผู้เรียน และไม่ต้องเสียเวลาในการสอนทบทวน กับผู้เรียนที่เรียนไม่ทัน และยังใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย ผู้วิจัย จึงเชื่อว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นนวัตกรรมที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีแนวคิด ในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ โดยคาดหวังว่าการจัด การเรียนรู้โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่งเป็นบทเรียนแบบมัลติมีเดีย มีทั้งภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และประกอบด้วยเนื้อหาครบถ้วน ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จะทำให้ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ สร้างความพึงพอใจต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียน เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนที่ เรียนด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาค่าประสิทธิภาพของการเรียนด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
6. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีฤๅดรว่าเรองเวทษ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนผู้เรียน 33 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีฤๅดรว่าเรองเวทษ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนผู้เรียน 18 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการวิจัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 และดำเนินการทดลอง ระหว่างวันที่ 2 มิถุนายน 2552 ถึงวันที่ 9 กรกฎาคม 2552 จำนวน 12 ชั่วโมง (รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และวัดความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียน)

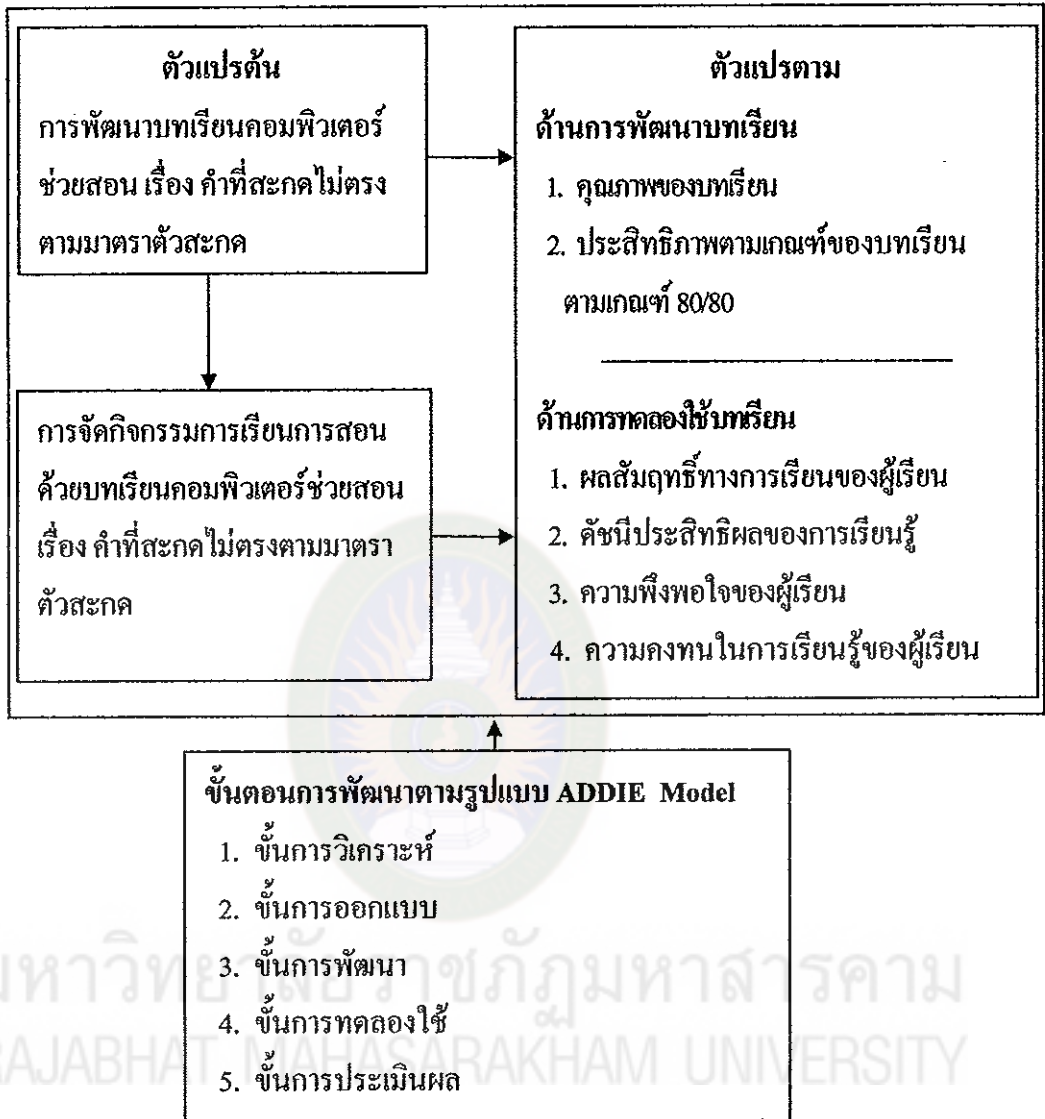
3. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัย

กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัย

- 3.1 หน่วยที่ 1 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กก
- 3.2 หน่วยที่ 2 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กค
- 3.3 หน่วยที่ 3 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กน
- 3.4 หน่วยที่ 4 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กบ

4 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะวิจัย ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภูมิที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรูปแบบ (ADDIE Model) 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการออกแบบ ขั้นการพัฒนา ขั้นการทดลองใช้ และขั้นการประเมินผล โดยศึกษาตัวแปรต้น ได้แก่ การพัฒนาบทเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับตัวแปรตามจัดแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการสร้างบทเรียน ได้แก่ คุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น และประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2 ด้านการทดลองใช้บทเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดัชนีประสิทธิผลของการเรียน ความพึงพอใจของผู้เรียน และความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียน หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และ ภาพเคลื่อนไหว เรื่อง คำที่สะกด ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน 4 หน่วย ดังนี้
 - 1.1 หน่วยที่ 1 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กก
 - 1.2 หน่วยที่ 2 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กค
 - 1.3 หน่วยที่ 3 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กน
 - 1.4 หน่วยที่ 4 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กบ
2. ประสิทธิภาพของบทเรียน หมายถึง ความสามารถของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 โดยกำหนดไว้ที่เกณฑ์ 80/80
 - 2.1 E_1 หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบบทเรียนแล้วทำแบบฝึกหัดแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
 - 2.2 E_2 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบบทเรียนแล้วทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนที่พัฒนาขึ้น โดยวัดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินผู้เรียนหลังจากศึกษาด้วยบทเรียนจบแล้ว โดยพิจารณาจากการพัฒนาด้านความรู้ของผู้เรียน จากคะแนนความสามารถของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าของการเรียนด้วยบทเรียน เรื่อง คำที่สะกด ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ที่พัฒนาขึ้น
6. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมา หลังจากเวลาผ่านไปช่วงระยะเวลา 7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (Post-Test)
7. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคอบทเรียน เรื่อง คำที่สะกด ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด หลังจากที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยบทเรียนที่ผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้น โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียน ที่ผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งประกอบด้วยภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว มีความรู้ มีความเข้าใจในเนื้อหาสาระจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ได้สื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เป็นแนวทางสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แนวทางในการพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY